

„Zis-a Domnul pilda aceasta: Unui om bogat i-a rodit din belșug țarina. Și el cugeta în sine, zicând: Ce voi face că nu am unde să adun roadele mele? Și a zis: Aceasta voi face: Voi strica hambarele mele și mai mari le voi zidi și voi strânge acolo toate roadele mele și bunătățile mele; și voi zice sufletului meu: Suflete, ai multe bunătăți strânse pentru mulți ani; odihnește-te, mănâncă, bea, veselește-te. Însă Dumnezeu i-a zis: Nebune! În această noapte vor cere de la tine sufletul tău. Și cele ce ai pregătit ale cui vor fi? Așa se întâmplă cu cel ce-și adună comori pentru sine însuși și nu se îmbogățește în Dumnezeu” (Luca XII, 16-21) În Duminica a XXVI-a după Pogorârea Sfântului Duh în Biserica Ortodoxă în cadrul Sfintei Liturghii se citește pericopa evanghelică de la Sfântul Evanghelist Luca ce cuprinde pilda bogatului căruia i-a rodit țarina. Vestind auditoriului și întregii lumii adevărul că păcatul interior, cu gândul, este tot atât de real ca și actul exterior, că esența păcatului o constituie dispoziția sufletească Mântuitorul Hristos a rostit această parabolă în continuarea îndemnului „Căutați să vă păziți de lăcomie, căci viața cuiva nu atârână de mulțimea avuției lui” (Luca XII, 14-15).

Parabola după cum observăm este pe cât de simplă, pe atât de adevărată. Care dintre noi n-am văzut sau n-am auzit de asemenea oameni care adună toată viața fără a se gândi fie doar și pentru o clipă la moarte? Cine n-a avut prilejul să fie în preajma unor oameni care au trecut dincolo, și să vadă cum, din momentul trecerii, alții umblau prin bunurile lor, fără teamă și fără sfială, ca prin niște bunuri fără stăpân, iar cel care trecuse nu mai putea acum să le zică nimic? Dacă nu am văzut, cu siguranță am auzit de aceste lucruri. Dintru început trebuie menționat că ceea ce a condamnat Mântuitorul a fost transformarea bunurilor pe care le acumulăm, în bunuri exclusiv personale, și concentrarea tuturor preocupărilor asupra lor, cu gând egoist, cu gând de a avea mai mult decât avem nevoie. Bogatul din această parabolă se pare că singur dar mai ales și însingurat. Pe lângă singurătate „dobândise” și egotismul – să știi numai de tine și să nu ai nicio legătură cu exteriorul, nici măcar să te gândești la existența unui altul lângă tine. Vredincul de pomenire ÎPS Bartolomeu Anania într-una din cuvântările sale îl considera drep un „Personaj mai tragic decât bogatul nemilostiv”. Acest bogat era mai presus decât un egoist, care știe de celălalt, dar nu vrea să-l vadă și mai ales să împartă. Cu siguranță ne întrebăm dacă a greșit oare omul din parabolă în toate? I-a rodit țarina, a avut timp bun, prielnic pentru o recoltă bogată. A avut un surplus de recoltă, a constatat că nu-i ajung hambarele și a poruncit să se construiască altele pentru a nu pierde recolta. Orice om, orice gospodar bun ar fi făcut la fel.

În parabolă observăm că apare Dumnezeu în momentul în care bogatul, satisfăcut, face următoarea reflecție: „Suflete, ai multe bogății, strânse pentru mulți ani, odihnește-te, bea, mănâncă, veselește-te”. A apărut Dumnezeu pentru că nu i-a plăcut filosofia, modul de gândire a personajului. Nu i-a plăcut concepția lui de viață. Ea era foarte apropiată de una din filosofii antice, hedonismul, practicat de aceia care căutau în viață numai plăcerea, îmbuibarea, băutura, necrezând într-o stare de dincolo, și nici în vreo datorie către alții, aici. Reduceau totul la trup, la ei înșiși, egoiști. Cum să se fi preocupat unii ca aceștia de săraci și de restabilirea echilibrului în viața socială? Ei credeau — fiindcă nu le convenea — că ei aveau dreptul la toate, iar alții la nimic. Mântuitorul i-a mângâiat pe săraci, dar n-a zis niciodată să rămână săraci. La fel și în cazul bogaților. El a înfierat proasta administrare a ei, egotismul, egoismul ce duce la o formă de nebunie, morală am putea spune. Nebunia morală a bogatului se manifestă

sub trei forme: strânge în neștire, din lăcomie; crede că își poate hrăni și sufletul cu cele materiale și poate greșeala cea mai mare a lui e că trăiește ca și cum nu ar mai muri niciodată. Gândindu-se cât mai mult la viața lui, la durata ei, nelimitată cum tindem să credem și noi de cele mai multe ori bogatul și-a aflat clipa morții. Toate celelalte au intrat într-un con de umbră în fața morții și a răspunsului pe care trebuie să-l dăm pentru faptele noastre. Nu știm timpul morții pentru a nu trăi într-un stres continuu dar aceasta nu înseamnă că viața de aici e nesfârșită. Aceasta pericopă evanghelică este mereu în legătură cu perioada Postului Craciunului care de câteva zile a început. Ce trebuie avut în vedere sunt roadele minții și anume îmbogățirea în plan duhovnicesc. Înțelepciunea populară chiar ne spune în acest sens: „Cine dă, lui își dă!” sau „Cine pe sărac ajută, pe Dumnezeu împrumută”.

Mântuitorul condamnă avariția, egoismul, lăcomia, schimbarea centrului de greutate de pe grija față de suflet, pe grija față de trup a acelor care, uitând de diferența dintre ele, numesc trupul suflet, ca și cum acesta ar fi nemuritor. Îndemnul fragmentului evanghelic de astăzi este să fim mărinimoși, să fim înainte de toate oameni, să avem perspectiva vieții veșnice dar în același timp să fim conștienți de clipa morții în care niciunul din aceste bunuri nu va veni cu noi.

Mărinimia ca rod al minții și al inimii pune în practică legea iubirii aproapelui prin faptă. ÎPS Antonie Plămădeală tâlcuind această pericopă îndemna „să ne câștigăm viața prin muncă, să ne agonisim cele de trebuință, dar să nu teaurizăm de dragul teaurizării, să nu stringem de dragul stringerii. Să folosim ceea ce e rodul muncii noastre. Să ne bucurăm de cele ce facem, dar să nu adunăm doar de dragul de a avea. La întrebarea: „Cele pe care le-ai strins ale cui vor fi?”, se poate răspunde în două feluri: ale altora, dacă le-am adunat pentru noi; ale noastre, dacă le-am împărțit cu alții!”

Pentru Sighet Online, Alexandru Lucian, student la Facultatea de Teologie din Iasi